ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 28. januára 2010 *

Vo veci C-264/08,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Hof van Cassatie (Belgicko) z 22. mája 2008 a doručený Súdnemu dvoru 19. júna 2008, ktorý súvisí s konaním:

Belgické kráľovstvo

proti

Direct Parcel Distribution Belgium NV,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: C. W. A. Timmermans (spravodajca), vykonávajúci funkciu predsedu druhej komory, sudcovia K. Schiemann a L. Bay Larsen,

* Jazyk konania: holandčina.

generálna advokátka: E. Sharpston,
tajomník: R. Grass,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Direct Parcel Distribution Belgium NV, v zastúpení: K. Wille, advocaat,

— belgická vláda, v zastúpení: J.-C. Halleux, splnomocnený zástupca,

— poľská vláda, v zastúpení: M. Dowgielewicz, splnomocnený zástupca,

— fínska vláda, v zastúpení: A. Guimaraes-Purokoski, splnomocnená zástupkyňa,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: W. Roels, splnomocnený zástupca,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálnej advokátky, že vec bude prejednaná bez jej návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 217 ods. 1 a článku 221 ods. 1 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 302, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307, ďalej len „colný kódex“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Belgische Staat (Belgickým kráľovstvom) a Direct Parcel Distribution Belgium NV (ďalej len „Direct Parcel“), ktorého predmetom bolo dodatočné vybratie dovozného cla.

Právny rámec

Colný kódex

3 Článok 217 colného kódexu stanovuje:

„1. Colné orgány vypočítajú sumu dovozného alebo vývozného cla vyplývajúcu z colného dlhu, ďalej len ‚sumu cla‘, akonáhle majú potrebné údaje, a zapíšu ju do účtovnej evidencie alebo do iného rovnocenného nosiča informácií (zápis).

…

2. Členské štáty stanovia podrobné postupy na zapisovanie súm cla do účtovnej evidencie. Tieto postupy sa môžu odlišovať podľa toho, akú istotu majú colné orgány s ohľadom na okolnosti za ktorých colný dlh vznikol, že uvedené sumy budú zaplatené.“

4 Podľa článku 221 ods. 1 a 3 colného kódexu:

„1. Akonáhle je suma cla zapísaná do účtovnej evidencie, musí byť oznámená dlžníkovi v súlade s ustanovenými postupmi.

…

3. Oznámenie dlžníkovi sa neuskutočňuje po uplynutí lehoty troch rokov odo dňa, kedy vznikol colný dlh. Avšak tam, kde colné orgány nemohli určiť presnú sumu splatnú podľa zákona v dôsledku konania, ktoré by mohlo viesť k trestnému súdnemu konaniu, sa môže takéto oznámenie, pokiaľ to povoľujú platné právne predpisy, urobiť po uplynutí takejto trojročnej lehoty.“

Právna úprava týkajúca sa vlastných zdrojov Európskych spoločenstiev

5 Článok 6 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1150/2000 z 22. mája 2000, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 94/728/ES, Euratom o systéme vlastných zdrojov spoločenstiev (Ú. v. ES L 130, s. 1; Mim. vyd. 01/003, s. 169), stanovuje najmä pravidlá, ktoré sa uplatňujú v oblasti zápisu nárokov vyplývajúcich z colného dlhu do samostatných účtovných záznamov vlastných zdrojov, pričom tento zápis je v súlade s článkom 2 tohto nariadenia podmienený vzniknutím tohto nároku.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

6 Dňa 18. novembra 1999 podala Boeckmans België NV (ďalej len „Boeckmans België“) na správu ciel a spotrebných daní v Antverpách predbežné colné vyhlásenie pre kontajner s pekárenskými výrobkami, ktorého príjemcom bol Direct Parcel.

7 Tento kontajner bol vydaný Direct Parcel bez toho, aby bolo colné vyhlásenie vybavené colnou správou, takže uvedený kontajner bol vyňatý spod colného dohľadu.

8 Listom z 26. mája 2000 uvedená správa oznámila Boeckmans België, že lehota na vybavenie už dávnejšie uplynula, a tak vznikol colný dlh.

9 Táto správa navrhla spoločnosti Boeckmans België listom z 3. októbra 2000 mimosúdne vyrovnanie, proti ktorému spoločnosť vzniesla námietku, ktorá bola zamietnutá 10. januára 2001.

10 Boeckmans België poprela, že by mala povinnosť zaplatiť uvedený colný dlh, a 2. februára 2001 podala na rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen (Okresný súd v Antverpách) žalobu proti Belgische Staat. Výzvou z 8. februára 2001 spoločnosť Boeckmans België vyzvala podnik Direct Parcel na poskytnutie zálohy na všetky pohľadávky, ktoré od nej požaduje Belgische Staat.

11 Belgische Staat podal vzájomnú žalobu, ktorou sa domáhal zaviazať spoločne a nerozdielne Direct Parcel a Boeckmans België na zaplatenie dlžnej sumy cla.

12 Rozsudkom zo 7. apríla 2004 rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen zamietol žalobu spoločnosti Boeckmans België a zaviazal ju, ako aj podnik Direct Parcel, na zaplatenie sumy cla.

13 Hof van beroep te Antwerpen (Odvolací súd v Antverpách) tento rozsudok zmenil rozsudkom zo 7. novembra 2006. Tento súd vyhlásil, že Belgische Staat nie je oprávnený na začatie vymáhania dotknutého colného dlhu z dôvodu, že Belgische Staat neposkytol nijaký dôkaz o predchádzajúcom zápise výšky dotknutých ciel do účtovných záznamov v súlade s článkom 221 ods. 1 colného kódexu.

14 Belgische Staat teda podal kasačný opravný prostriedok proti tomuto rozsudku na hof van beroep te Antwerpen, pričom tvrdil, že nezapísanie alebo neskoré zapísanie dotknutého colného dlhu nie je prekážkou jeho vymáhania colnými orgánmi.

15 Za týchto okolností Hof van Cassatie (kasačný súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Je zápis v zmysle článku 221 [colného kódexu] zápisom v zmysle článku 217 [tohto kódexu], ktorý pozostáva z toho, že sumu cla colné orgány zapíšu do účtovnej evidencie alebo do iného rovnocenného nosiča informácií?

2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku, ako sa má splniť povinnosť podľa článku 217 [colného kódexu], podľa ktorého suma cla musí byť zapísaná ‚do účtovnej evidencie alebo do iného rovnocenného nosiča informácií'? Sú s tým spojené určité minimálne technické alebo formálne požiadavky, alebo [uvedený článok] úplne prenecháva prijatie podrobnejších ustanovení pre prax účtovných zápisov súm členským štátom bez toho, aby boli viazané minimálnymi požiadavkami? Má sa zápis do účtovnej evidencie odlišovať od zápisu nárokov do účtovných záznamov pre vlastné zdroje v zmysle článku 6 [nariadenia č. 1150/2000]?

3. Má sa článok 221 ods. 1 [colného kódexu] chápať v tom zmysle, že informovanie colného dlžníka o sume cla colnými orgánmi v súlade s ustanovenými postupmi sa môže považovať za oznámenie sumy cla colnému dlžníkovi v zmysle [tohto]

článku len vtedy, keď sumu cla colné orgány pred oznámením colnému dlžníkovi zapísali do účtovnej evidencie? Čo sa má chápať pod pojmom ‚v súlade s ustanovenými postupmi' [v uvedenom článku]?

4. V prípade kladnej odpovede na tretiu otázku, existuje domnienka v prospech štátu, že zápis sumy cla do účtovnej evidencie bol vykonaný pred oznámením colnému dlžníkovi? Môže vnútroštátny súd ďalej vychádzať z domnienky správnosti vyhlásenia colných orgánov, že suma cla bola zapísaná do účtovnej evidencie pred ich oznámením colnému dlžníkovi, alebo musia orgány systematicky predkladať dôkaz zápisu sumy cla do účtovnej evidencie vnútroštátnemu súdu?

5. Má sa zápis sumy cla do účtovnej evidencie stanovený článkom 221 ods. 1 [colného kódexu] vykonať pred jej oznámením colnému dlžníkovi pod sankciou neplatnosti alebo zániku práva na výber alebo dodatočný výber colného dlhu? Má sa, inými slovami, [tento článok] chápať tak, že sumu cla, keď je oznámená colnému dlžníkovi colnými orgánmi v súlade s ustanovenými postupmi, ale bez toho, aby bola pred oznámením zapísaná do účtovnej evidencie, nie je možné vybrať, takže aby [uvedené] orgány mohli sumu dodatočne vybrať, musia colného dlžníka v súlade s ustanovenými postupmi znovu informovať o sume cla po tom, ako ju zapísali do účtovnej evidencie, pokiaľ sa to uskutoční v rámci lehoty stanovenej v [tomto článku]?

6. V prípade kladnej odpovede na piatu otázku, aký je dôsledok zaplatenia sumy cla, ktorá nebola pred oznámením zapísaná do účtovnej evidencie, colným dlžníkom? Má sa to považovať za platbu bez právneho dôvodu, ktorej vrátenie možno od štátu vyžadovať?"

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

16 Pokiaľ ide o túto otázku, stačí pripomenúť, že Súdny dvor na ňu už odpovedal kladne v uznesení z 9. júla 2008, Gerlach & Co. (C-477/07, body 18 a 23).

17 V dôsledku toho treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 221 ods. 1 colného kódexu sa má vykladať v tom zmysle, že „zápis do účtovnej evidencie“ sumy cla, ktorá má byť vybratá a ktorá je uvedená v tomto článku, predstavuje „zápis do účtovnej evidencie“ tejto sumy, tak ako je stanovený v článku 217 ods. 1 uvedeného kódexu.

O druhej otázke

18 Pokiaľ ide o druhú časť tejto otázky, ktorou sa vnútroštátny súd pýta Súdneho dvora, či sa „zápis do účtovnej evidencie“ v zmysle článku 217 ods. 1 colného kódexu má odlišovať od zápisu sumy cla do účtovných záznamov pre vlastné zdroje v zmysle článku 6 nariadenia č. 1150/2000, treba takisto uviesť, že Súdny dvor odpovedal už aj na túto otázku v už citovanom uznesení Gerlach & Co. (body 22 a 23).

19 Hoci Súdny dvor v uvedenom uznesení rozhodol o článku 6 nariadenia Rady (EHS, Euratom) č. 1552/89 z 29. mája 1989, ktorým sa vykonáva rozhod-

nutie 88/376/EHS, Euratom o systéme vlastných zdrojov Spoločenstiev [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 155, s. 1), toto rozhodnutie je v celom rozsahu uplatniteľné na článok 6 nariadenia č. 1150/2000, ktorého znenie je v podstate zhodné so znením článku 6 nariadenia č. 1552/89.

20 V dôsledku toho sa treba domnievať, že „zapísanie do účtovnej evidencie“ v zmysle článku 217 ods. 1 colného kódexu je potrebné odlišovať od zápisu vzniknutých nárokov sumy cla do účtovných záznamov pre vlastné zdroje v zmysle článku 6 nariadenia č. 1150/2000.

21 Pokiaľ ide o prvú časť tejto otázky, týkajúcu sa toho, či článok 217 colného kódexu stanovuje určité minimálne technické alebo formálne požiadavky spojené so zápisom sumy cla do účtovnej evidencie, treba uviesť, že z článku 217 ods. 1 prvého pododseku colného kódexu vyplýva, že zápis spočíva v tom, že colné orgány zapíšu sumu dovozného alebo vývozného cla vyplývajúcu z daňového dlhu do účtovnej evidencie alebo do akéhokoľvek iného rovnocenného nosiča informácií.

22 V súlade s článkom 217 ods. 2 uvedeného kódexu je úlohou členských štátov určiť postupy na uvedené zapisovanie súm, ktoré sa môžu odlišovať podľa toho, akú istotu majú colné orgány s ohľadom na okolnosti, za ktorých colný dlh vznikol, že suma cla vyplývajúca z tohto dlhu bude zaplatená.

23 Vzhľadom na to, že článok 217 colného kódexu však nestanovuje konkrétne spôsoby „zápisu do účtovnej evidencie“ v zmysle tohto ustanovenia ani minimálne technické alebo formálne požiadavky, tento zápis do účtovnej evidencie sa musí vykonať tak, aby bolo zabezpečené, že colné orgány zapíšu presnú sumu dovozného alebo vývozného cla vyplývajúcu z daňového dlhu do účtovnej evidencie alebo do akéhokoľvek iného rovnocenného nosiča informácií takým spôsobom, aby najmä bolo možné s istotou preukázať, a to aj dlžníkovi, zápis dotknutých súm do účtovnej evidencie.

24 Okrem toho Súdny dvor už rozhodol, že so zreteľom na voľnú úvahu, ktorú priznáva článok 217 ods. 2 colného kódexu, sa treba domnievať, že členské štáty môžu stanoviť, že zápis sumy cla vyplývajúcej z colného dlhu sa uskutoční na základe zapísania uvedenej sumy do zápisnice, ktorú na účely zistenia porušenia uplatniteľných colných predpisov vyhotovujú príslušné colné orgány, akými sú orgány uvedené v článku 267 všeobecného colného a daňového zákona, ktorý je zosúladený kráľovským nariadením z 18. júla 1977 (*Belgisch Staatsblad* z 21. septembra 1977, s. 11425), ktoré potvrdzuje zákon zo 6. júla 1978 o clách a spotrebných daniach (*Belgisch Staatsblad* z 12. augusta 1978, s. 9013) (rozsudok zo 16. júla 2009, Distillerie Smeets Hasselt a i., C-126/08, Zb. s. I-6809, bod 25).

25 Preto je vzhľadom na uvedené potrebné na druhú otázku odpovedať tak, že „zápis do účtovnej evidencie“ v zmysle článku 217 ods. 1 colného kódexu sa má odlišovať od zápisu nárokov sumy cla do účtovných záznamov pre vlastné zdroje v zmysle článku 6 nariadenia č. 1150/2000. Vzhľadom na to, že článok 217 colného kódexu však nestanovuje konkrétne spôsoby „zápisu do účtovnej evidencie“ v zmysle tohto ustanovenia ani minimálne technické alebo formálne požiadavky, tento zápis do účtovnej evidencie sa musí vykonať tak, aby bolo zabezpečené, že colné orgány zapíšu presnú sumu dovozného alebo vývozného cla vyplývajúcu z daňového dlhu do účtovnej evidencie alebo do akéhokoľvek iného rovnocenného nosiča informácií takým spôsobom, aby najmä bolo možné s istotou preukázať, a to aj dlžníkovi, zápis dotknutých súm do účtovnej evidencie.

O tretej otázke

26 Súdny dvor pripomenul, že zo znenia článku 221 ods. 1 colného kódexu vyplýva, že zápis do účtovnej evidencie, ktorý podľa článku 217 ods. 1 uvedeného kódexu spočíva v zápise sumy cla do účtovných kníh alebo do akéhokoľvek iného rovnocenného nosiča

informácií colnými orgánmi, musí nevyhnutne predchádzať oznámeniu výšky dovozného alebo vývozného cla dlžníkovi (pozri najmä rozsudok zo 16. júla 2009, Snauwaert a i., C-124/08 a C-125/08, Zb. s. I-6793, bod 21).

27 Takýto chronologický postup realizácie zápisu do účtovnej evidencie a oznámenia sumy cla zakotvený v samotnom názve oddielu 1 kapitoly 3 hlavy VII colného kódexu, t. j. „Zápis colného dlhu do účtovnej evidencie a jeho oznámenie dlžníkovi", sa totiž musí dodržať, aby nedochádzalo k rozdielnemu zaobchádzaniu s osobami zodpovednými za zaplatenie cla ani k narušovaniu harmonického fungovania colnej únie (pozri najmä rozsudok Snauwaert a i., už citovaný, bod 22).

28 Na základe toho Súdny dvor dospel k záveru, že článok 221 ods. 1 colného kódexu sa má vykladať v tom zmysle, že oznámenie sumy dovozného alebo vývozného cla, ktoré sa má zaplatiť, sa zo strany colných orgánov voči dlžníkovi v súlade s ustanovenými postupmi môže platne uskutočniť, len ak uvedené orgány už predtým zapísali sumu tohto cla do účtovnej evidencie (pozri najmä rozsudok Snauwaert a i., už citovaný, bod 23).

29 Súdny dvor tiež už rozhodol, že členské štáty nie sú povinné prijať osobitné procesné predpisy upravujúce postupy, akými sa musí osobe zodpovednej za zaplatenie cla oznámiť suma dovozného alebo vývozného cla, pokiaľ možno na takéto oznámenie uplatniť všeobecné vnútroštátne procesné predpisy zabezpečujúce adekvátne informovanie osoby zodpovednej za zaplatenie, ktoré jej umožnia zabezpečiť obhajobu svojich práv s úplnou znalosťou skutkového stavu (rozsudok z 23. februára 2006, Molenbergnatie, C-201/04, Zb. s. I-2049, bod 54).

30 Vzhľadom na uvedené treba na tretiu otázku odpovedať tak, že článok 221 ods. 1 colného kódexu sa má vykladať v tom zmysle, že oznámenie sumy dovozného alebo vývozného cla, ktoré sa má zaplatiť, sa zo strany colných orgánov voči dlžníkovi v súlade

s ustanovenými postupmi môže platne uskutočniť, len ak uvedené orgány už predtým zapísali sumu tohto cla do účtovnej evidencie. Členské štáty nie sú povinné prijať osobitné procesné predpisy upravujúce postupy, akými sa musí osobe zodpovednej za zaplatenie cla oznámiť suma tohto cla, pokiaľ možno na toto oznámenie uplatniť všeobecné vnútroštátne procesné predpisy zabezpečujúce adekvátne informovanie osoby zodpovednej za zaplatenie, ktoré jej umožnia zabezpečiť obhajobu svojich práv s úplnou znalosťou skutkového stavu.

O štvrtej otázke

31 Touto otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či právo Spoločenstva bráni vnútroštátnemu súdu vychádzať z domnienky týkajúcej sa vyhlásenia colných orgánov, že suma cla bola zapísaná do účtovnej evidencie pred ich oznámením colnému dlžníkovi, alebo musia podľa práva Spoločenstva uvedené orgány systematicky predkladať vnútroštátnemu súdu dôkaz zápisu sumy cla do účtovnej evidencie.

32 V tejto súvislosti je nepochybné, že pokiaľ ide o otázku týkajúcu sa dôkazného bremena „zápisu do účtovnej evidencie“ colného dlhu v zmysle článku 217 colného kódexu, právo Spoločenstva neobsahuje žiadne osobitné ustanovenie.

33 V prípade neexistencie právnej úpravy Spoločenstva v danej oblasti prináleží vnútroštátnemu právnemu poriadku každého členského štátu, aby určil príslušné súdy a upravil procesné podmienky žalôb určených na zabezpečenie ochrany práv,

ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z priameho účinku práva Spoločenstva, za predpokladu, že takéto podmienky jednak nie sú menej výhodné ako podmienky vzťahujúce sa na obdobné žaloby vnútroštátnej povahy (zásada ekvivalencie) a jednak nevedú k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv priznaných právom Spoločenstva (zásada efektivity) (pozri najmä rozsudky zo 7. septembra 2006, Laboratoires Boiron, C-526/04, Zb. s. I-7529, bod 51, ako aj z 8. septembra 2009, Budějovický Budvar, C-478/07, Zb. s. I-7721, bod 88 a citovanú judikatúru).

34 Tieto úvahy platia rovnako konkrétne aj v súvislosti s postupmi dokazovania a najmä s pravidlami rozdelenia dôkazného bremena uplatniteľnými na žaloby týkajúce sa sporov o porušení práva Spoločenstva (pozri najmä rozsudok z 24. apríla 2008, Arcor, C-55/06, Zb. s. I-2931, bod 191).

35 Ak vnútroštátny súd konštatuje, že skutočnosť, že dlžník colného dlhu znáša dôkazné bremeno nezapísania tohto dlhu, môže robiť nemožným alebo mimoriadne zložitým predloženie takéhoto dôkazu z dôvodu, že tento dôkaz sa týka údajov, ktorými takýto dlžník nemôže disponovať, na zabezpečenie rešpektovania zásady efektívnosti je tento súd povinný pristúpiť k všetkým procesným prostriedkom, ktoré sú mu dané k dispozícii vnútroštátnym právom, medzi ktorými figuruje aj nariadenie vykonania potrebných dôkazov vrátane predloženia listiny alebo dôkazu jedným z účastníkov konania alebo treťou osobou (pozri analogicky rozsudok Laboratoires Boiron, už citovaný, bod 55).

36 Na štvrtú otázku treba teda odpovedať tak, že právo Spoločenstva nebráni vnútroštátnemu súdu vychádzať z domnienky týkajúcej sa vyhlásenia colných

orgánov, že suma dovozného alebo vývozného cla bola „zapísaná do účtovnej evidencie“ v zmysle článku 217 colného kódexu pred jej oznámením colnému dlžníkovi, za predpokladu, že boli dodržané zásady ekvivalencie a efektivity.

O piatej otázke

37 Pokiaľ teda ide o otázku týkajúcu sa dôsledkov nezapísania colného dlhu do účtovnej evidencie pred oznámením sumy tohto colného dlhu dlžníkovi, Súdny dvor už rozhodol, že hoci je pravda, že porušenie článku 221 ods. 1 colného kódexu colnými orgánmi členského štátu môže byť prekážkou na vybratie sumy cla dlžného na základe právnych predpisov alebo vybratie úrokov z omeškania, nič to nemení na skutočnosti, že takéto porušenie nemá nijaký vplyv na vznik tohto cla (pozri najmä rozsudok z 20. októbra 2005, Transport Maatschappij Traffic, C-247/04, Zb. s. I-9089, bod 28).

38 Z uvedeného vyplýva, že colné orgány si zachovávajú možnosť opakovať oznámenie uvedenej sumy, pokiaľ dodržia podmienky upravené v článku 221 ods. 1 colného kódexu (uznesenie Gerlach & Co., už citované, bod 28).

39 V dôsledku toho je na piatu otázku potrebné odpovedať tak, že článok 221 ods. 1 colného kódexu sa má vykladať v tom zmysle, že pred oznámením sumy vymáhaného cla musia colné orgány dotknutého členského štátu vykonať zápis tejto sumy; pokiaľ suma nebola zapísaná do účtovnej evidencie v súlade s článkom 217 ods. 1 colného kódexu, nemôžu ju tieto orgány vymáhať, avšak zachovávajú si možnosť opakovať

oznámenie uvedenej sumy, pokiaľ dodržia podmienky upravené v článku 221 ods. 1 colného kódexu a ustanovenia o premlčaní platné ku dňu vzniku colného dlhu.

O šiestej otázke

40 Súdny dvor rozhodol, že suma dovozného alebo vývozného cla zostáva „dlžná na základe právnych predpisov“ v zmysle článku 236 ods. 1 prvého pododseku colného kódexu, hoci táto suma nebola oznámená dlžníkovi v súlade s článkom 221 ods. 1 tohto kódexu (rozsudok Transport Maatschappij Traffic, už citovaný, bod 29).

41 Tieto úvahy platia rovnako aj v prípade, že suma týchto ciel bola oznámená dlžníkovi, hoci uvedená suma predtým nebola zapísaná do účtovnej evidencie.

42 V takom prípade, ako už bolo uvedené v bode 39 tohto rozsudku, si colné orgány zachovávajú možnosť opakovať oznámenie uvedenej sumy, pokiaľ dodržia podmienky upravené v článku 221 ods. 1 colného kódexu a ustanovenia o premlčaní platné ku dňu vzniku colného dlhu.

43 Ak také oznámenie však už nie je možné z toho dôvodu, že uplynula lehota stanovená v článku 221 ods. 3 colného kódexu, nastáva premlčanie dlhu a v dôsledku toho dlh zaniká v zmysle článku 233 tohto kódexu (rozsudok Molenbergnatie, už citovaný, body 40 a 41).

44 V takom prípade musí mať dlžník v zásade nárok na vrátenie súm zaplatených ako tento colný dlh.

45 Podľa ustálenej judikatúry je totiž nárok na vrátenie daní vybratých v členskom štáte v rozpore s pravidlami práva Spoločenstva následkom a súčasťou práv, ktoré jednotlivcom vyplývajú z ustanovení práva Spoločenstva, tak ako ich vyložil Súdny dvor. Členský štát je teda v zásade povinný vrátiť dane vybraté v rozpore s právom Spoločenstva (pozri najmä rozsudok z 13. marca 2007, Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation, C-524/04, Zb. s. I-2107, bod 110 a citovanú judikatúru).

46 V prípade neexistencie právnej úpravy Spoločenstva týkajúcej sa vrátenia neprávom vybratých daní je vecou vnútroštátneho právneho poriadku každého členského štátu, aby určil príslušné súdy a upravil procesné podmienky žalôb určených na zabezpečenie ochrany práv, ktoré jednotlivcom vyplývajú z práva Spoločenstva, za predpokladu, že takéto podmienky jednak nie sú menej výhodné ako podmienky vzťahujúce sa na obdobné vnútroštátne žaloby (zásada ekvivalencie) a že jednak nevedú k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv priznaných právom Spoločenstva (zásada efektivity) (pozri najmä rozsudok Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation, už citovaný, bod 111 a citovanú judikatúru).

47 Vzhľadom na uvedené skutočnosti je potrebné na šiestu otázku odpovedať tak, že hoci suma dovozného alebo vývozného cla zostáva „dlžná na základe právnych predpisov“ v zmysle článku 236 ods. 1 prvého pododseku colného kódexu, pričom táto suma bola oznámená dlžníkovi, ale nebola predtým zapísaná do účtovnej evidencie v súlade s článkom 221 ods. 1 tohto kódexu, nič to nemení na skutočnosti, že ak také oznámenie už nie je možné z dôvodu, že uplynula lehota stanovená v článku 221 ods. 3 uvedeného kódexu, musí mať dlžník v zásade nárok na vrátenie tejto sumy od členského štátu, ktorý ju vybral.

O trovách

48 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

1. **Článok 221 ods. 1 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva, sa má vykladať v tom zmysle, že „zápis do účtovnej evidencie“ sumy cla, ktorá má byť vybratá a ktorá je uvedená v tomto článku, predstavuje „zápis do účtovnej evidencie“ tejto sumy, tak ako je stanovený v článku 217 ods. 1 uvedeného nariadenia.**

2. **„Zápis do účtovnej evidencie“ v zmysle článku 217 ods. 1 nariadenia č. 2913/92 sa má odlišovať od zápisu nárokov sumy cla do účtovných záznamov pre vlastné zdroje v zmysle článku 6 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1150/2000 z 22. mája 2000, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 94/728/ES, Euratom o systéme vlastných zdrojov spoločenstiev. Vzhľadom na to, že článok 217 nariadenia č. 2913/92 však nestanovuje konkrétne spôsoby „zápisu do účtovnej evidencie“ v zmysle tohto ustanovenia ani minimálne technické alebo formálne požiadavky, tento zápis do účtovnej evidencie sa musí vykonať tak, aby bolo zabezpečené, že colné orgány zapíšu presnú sumu dovozného alebo vývozného cla vyplývajúcu z daňového dlhu do účtovnej evidencie alebo do akéhokoľvek iného rovnocenného nosiča informácií takým spôsobom, aby**

najmä bolo možné s istotou preukázať, a to aj dlžníkovi, zápis dotknutých súm do účtovnej evidencie.

3. **Článok 221 ods. 1 nariadenia č. 2913/92 sa má vykladať v tom zmysle, že oznámenie sumy dovozného alebo vývozného cla, ktoré sa má zaplatiť, sa zo strany colných orgánov voči dlžníkovi v súlade s ustanovenými postupmi môže platne uskutočniť, len ak uvedené orgány už predtým zapísali sumu tohto cla do účtovnej evidencie. Členské štáty nie sú povinné prijať osobitné procesné predpisy upravujúce postupy, akými sa musí osobe zodpovednej za zaplatenie cla oznámiť suma tohto cla, pokiaľ možno na toto oznámenie uplatniť všeobecné vnútroštátne procesné predpisy zabezpečujúce adekvátne informovanie osoby zodpovednej za zaplatenie, ktoré jej umožnia zabezpečiť obhajobu svojich práv s úplnou znalosťou skutkového stavu.**

4. **Právo Spoločenstva nebráni vnútroštátnemu súdu vychádzať z domnienky týkajúcej sa vyhlásenia colných orgánov, že suma dovozného alebo vývozného cla bola „zapísaná do účtovnej evidencie“ v zmysle článku 217 nariadenia č. 2913/92 pred jej oznámením colnému dlžníkovi, za predpokladu, že boli dodržané zásady ekvivalencie a efektivity.**

5. **Článok 221 ods. 1 nariadenia č. 2913/92 sa má vykladať v tom zmysle, že pred oznámením sumy vymáhaného cla musia colné orgány dotknutého členského štátu vykonať zápis tejto sumy; pokiaľ suma nebola zapísaná do účtovnej evidencie v súlade s článkom 221 ods. 1 nariadenia č. 2913/92, nemôžu ju tieto orgány vymáhať, avšak zachovávajú si možnosť opakovať oznámenie uvedenej sumy, pokiaľ dodržia podmienky upravené v článku 221 ods. 1 nariadenia č. 2913/92 a ustanovenia o premlčaní platné ku dňu vzniku colného dlhu.**

6. Hoci suma dovozného alebo vývozného cla zostáva „dlžná na základe právnych predpisov“ v zmysle článku 236 ods. 1 prvého pododseku nariadenia č. 2913/92, pričom táto suma bola oznámená dlžníkovi, ale nebola predtým zapísaná do účtovnej evidencie v súlade s článkom 221 ods. 1 tohto nariadenia, nič to nemení na skutočnosti, že ak také oznámenie už nie je možné z dôvodu, že uplynula lehota stanovená v článku 221 ods. 3 uvedeného nariadenia, musí mať dlžník v zásade nárok na vrátenie tejto sumy od členského štátu, ktorý ju vybral.

Podpisy